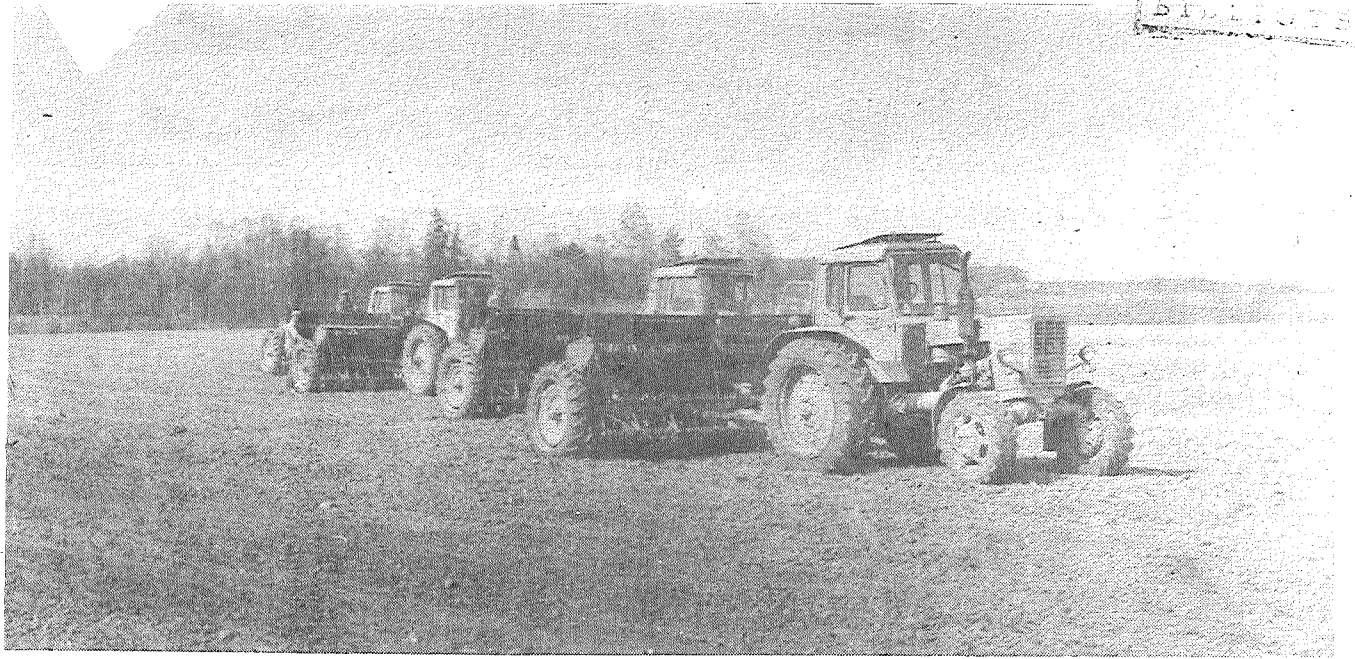

Vilņos jaunas druvas

Agrofirmas saimniecības — kolhoza «Sarkanais Oktobris» — laukos izskāņējis vēl viens svarīgs lauksaimnieciskais darbs — labākajos agrotehniskajos terminos veikta ziemāju sēja. Rudzi un ziemas kvieši iesēti 630 hektāru platībā (trīsdesmit hektāri zaļbarībai). Tagad uz laukiem, kur sāk spraukties no zemes asni, vējš sēj dzeltenās lapas. Kamēr no mākoniem sāks kaisīties baltās pūkas, sēklas būs jau labi sadīgušas, asni nostiprinājušies un mierīgi varēs lautiņus aukstajai ziemai. Iai ar pirmajiem pavasara saules stariem turpinātu augt un attīstīties.

Laikā un labā kvalitātē iesētie graudaugi dod arī labas ražas. Kā vien no pēdējiem šonedēļ tika sēti lauki kalnainajā pirmā ražošanas iecirkņā daļā. Meklējoji sējēju netālu no Ostrovsku ezera, va rēja papriecaties par panorāmu — dzeltenī sākušajām birztalām pakalnos, par košo āboliņa zaļumu, brūnajām aparto lauku mugurām. Bija redzami arī sadīgušie gabali, sākuši apsubēt — tur jau uz sauli tiecas jaunie asni.

ATELĀ: gaudi gulst zemē, lai turpinātu savu uz mūžiem nolikto apriiti.

VINOTI LATVIJAI!

JAUNAIS CEĻS

Agrofirmas „Sarkanais Oktobris” laikrosts

SASTĪDIN.
1989. gada 16. septembrī
Nr. 37 (125)

Cena 2 kap.

Jauno līniju — darba ierindā

Viena no svarīgākajām aktualitātēm, kas izskatīta agrofirmas direktoru padomes paplašinātajā sēdē, bi-

ja jaunās hidrociķlonu līnijas palaišana kartupeļu ciertes ražošanā. Tehnisku iemeslu dēļ — no vietām izkustējušās tilpņu nostiprinājuma skrūves — šo līniju nevarēja palaist laikā, lai gan visi darbi, kas noritēja speciālistu vadībā, izdarīti. Neskatoties uz to, ka rūpnīcas modernizācijā ieguldīts daudz līdzekļu, tā

joprojām diennaktī pārstrādā ap 80 tonnām un nedaudz vairāk bumbuļu, lielākā daļa iepirkto no saimniecībām jāizkrauj pagaidu stīrpās, tas rada papildus zudumus, papildus izdevumus pārvadāšanā.

Izstrādāts pasākumu komplekss, kā steidzami novērst kļūmes, iesaistot darbā arī citus agrofirmas

diēnēstus, organizējot papildus pasākumus līnijas palaišanā, veikt organizatoriskos darbus, lai hidrociķlonu līnija, kuras jauda 200 tonnas, darbā varētu tikt palaista ne vēlāk par 20. septembri. Rūpnīcā tad darbs tiks organizēts divās maiņās.

Juris KAUSA

Sagādnieku „plaujaslaiks”

Sovasar pietika gan saules, gan veldzes, tāpēc saknu un augļu dārzos ienākusies laba raža. Pašu saimniecībās vien to patērēt nav iespējams, pārpalikums var pārdot valstij. Starptieks starp individuālo ražotāju un patērētāju ir sagādes lestadēs. Mūsu rajonā šī lestāde, kuru agrāk sauca par sagādes kantori, tagad ieguvusi būtībai atbilstošu nosaukumu — sagādes un ražošanas apvienība. Lai iepazīstinātu lasītājus ar tās pašreizējām iespējām un rūpēm, ieradās tur pagājušajā nedēļā un palīdzu interviju. Uz maniem jautājumiem atbildēja apvienības direktore **MARIJA BRUZGULE**, viņas vietnieks **PETERIS BOREIKO** un instruktore **TAMARA HORKOVA**. Tāpēc šajā intervijā viņu atbildes, kas viena otru papildināja, dotas kopīgā tekstā, kas apzīmēts ar abreviāciju SRA (sagādes un ražošanas apvienība).

Korespondente: Mūsu lasītāji vēlas zināt, kādu produkciju tagad, rudens periodā, jūs pieņemat?

SRA: Sagādniekiem piegāžu ziņā rudens ir pats karstākais darba laiks. Ar centra noliktavu un esošajiem stacionārajiem sagādes punktiem vien nepietiek, noorganizēti vēl papildu kartupeļu plēnēšanas punkti, un kopumā rajonā tos ielēkam 52 vietās. No individuālā sektora iepērkam labus, ne mazākus par 40 mm diametrā, nebojātus kartupeļus, par kuriem maksājam 30 kapeikas kilogramā. Mums tie jāsauglabā no septembra līdz jūnijam — savus deviņus mēnešus tādi, lai pircēji gribētu tos iegādāties. Tāpēc stingri skatāmies, lai tie nebūtu tehniski bojāti, iepuvsī, zaļi. Saņemot kravas, seit. Preiļos, tos mazgājam, tad visas vainas labāk redzamas. Ilgstošai turēšanai atstājam tieši no individuāliem piegādātājiem ievīrtos, jo to audzēšanā praktiski netiek lietotas ķimikālijas, tāpēc tie labāk saglabājas. Tātad gan, ka laba-

ku kvalitāti šogad prasām arī no kolhoziem un padomju saimniecībām. Saimnieciskais aprēķins, kas ienāk visās mūsu dzīves jomās, arī sagādniekiem liek rēķināt. Acīm redzami nav nekādas jēgas izdot naudu par precī, kurā nevarēs realizēt, un tā vienaiļa sapūs un būs jāizmet. Tādu izšķērdību vairš nekādi nevaram atļauties.

KOR.: Presē lasām, ka mūsu pārtikas rūpnīcībā arvien plašāk sāk domāt, kā mazināt kartupeļu ražas zudumus, tos uzreiz pārstrādājot. Vai Preiļu rajonā par to netiek gadāts?

SRA: Pagaidām republikas patērētāju kooperācijas sistēmā iecerēta šāda pārstrādes uzņēmuma celtniecība Smiltēnē. Mūsu reģionā tuvākajā laikā tādi jauninājumi nav paredzēti. Celtniecības jomā mums ir tik daudz vēl spiedīgāku vajadzību. Piemēram, noliktavas, kurās varētu uzglabāt ātri bojājošos produktus, piemēram, ogas, arī ābolus, šīs produkcijas konservu celni. Tāču pate-

Atskats uz atskaņām

Nu atkal ir klat jau rudens, jaunā pašdarbības gada sākums. Atjaunojot mēģinājumus, uz bijušo atskatās arī siera rūpnīcas etnogrāfiskais ansamblis, ko vada Jānis Teilāns. Sim kolektīvam, kopš sācis savu dziesmoto mūžu, nu ir ceturtais gads. Tā sastāvā deviņi vīriēši (rajonā retais kolektīvs var palielies ar tādu spēku) un divpadsmit sievietes.

Aizvadītajā sezonā pabūts Aglonas ciemā maizes svētkos, A. Paulāna ielas svētkos Preiļos, ansamblis koncertējis Ligo svētkos savās mājās un darba veterānu svētkos Madonas rajona Barkavas ciemā. Par visām spilgtas atmiņas par diviem nesenākajiem vasaras notikumiem — Zemgales folkloras svētkiem, kuri divas dienas skāņēja Jelgavā, piedalīšanos Preiļu dienā Siguldā, kur ansambla balsis no Dainu kalna lidoja pāri Gaujai.

Kad sarunā ar dažām ansambļa dalībniecēm un tā organizējošo centru — aktīvākajām no viņām — pieminējām šos notikumus, vienai vai otrai paspruka kas no atmiņu kamola: «Atcerieties, kā toreiz...».

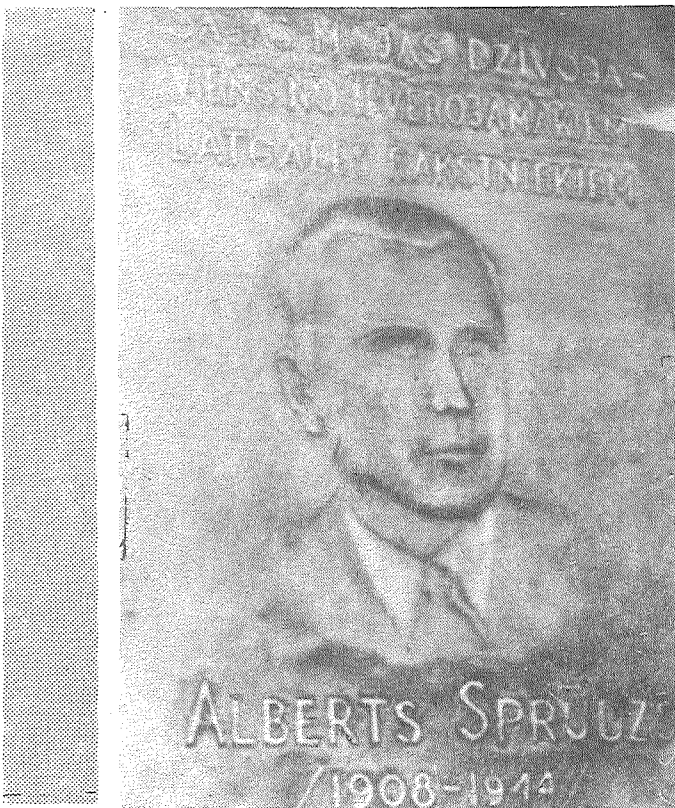
Mūsu saruna tika nosaukti arī vairāki dalībnieku vārdi, ar piebildi, ka, lūk, tas un tas jau uztraucoties, kāpēc neesot mēģināju: Tie būs pavisam drīz — ap oktobra vidu.

ATELĀ: dziesma skan Preiļu ielās.

SAGĀDNIĒKU «PLAUJAS LAIKS»	ALBERTS SPRŪDZS	SILAJĀNU MOZAIKA
+	MARTA BĀRBALE	+
«KRASNOJE ZNĀMJA» PAR	ANTIS LICUJĀNIS	SEIT SĀKAS DAUGAVA
«SĀRKANO OKTOBRI»	MARITE PASTĀRE	+
		AIZTĪBĒJUSIE MĪRKLI

JAUNRADES

ALBERTS SPRŪDZS

Dzejulis

Sen, mūza, naasu es tevi pantā sveicis,
Nyu sirdi pormatums kai zaļos notres dzel.
Voi byutu aizmērsis, kod mygla pasaceļ
Uz laukim jūnijā, kod dvašoj pļovas leicis?

Ir ilgi pilsāta maņ protus saistējuse,
Kur zvona tramvaji, kas ausis aizsyt cit.
Nyu laukus pavārot kaut dzejā gribu it,
Tur muna dzimtine, kas mozu auklējuse.

Kod smiltis teirumā tev skūpstā koju pādas,
Ir vigli nūpakal pēc orkla vogā it,
Bet Dīva pasaule smaržodama zīd,
Lai atdzymst dvēsele, sirds aizmērst vysas bādas.

Kur sylj saulē sylst, kryuts saļyut elpu svaigu,
Kur pļovas grīze grīž, par milu kaidis tev pauž,
Nakts polsūs pologūs kod zvaigžņu stori auž,
Tu rāmā tydnī tod radzi Dīva vaigu.

ANTIS LICUJANIS

Vaco tine

Eimu uz kambari vacu,
Notrēs taku narodu,
Nivīns nav rodejis ocu
Jau naz kurū godu —

Tymst pogrobi klusi,
Dzērnovys neikst,
Pi sīnas izauguse
Apse aiz lūdzena čiekst,
Sēd pustymsa koktūs,
Ar tryudu dvaku pylns

It kai zvudeibā roktūs,
Draunums apjam baiss.

Jaunais Cēls

STEFĀNIJA MADZULE

ANTONINA PIĻPUKA

LA PPUSĪTE

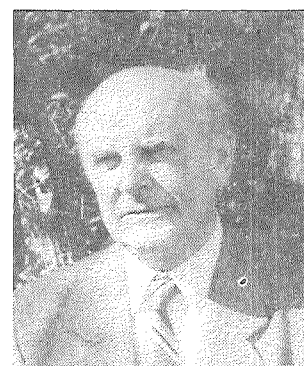
Svētki Dekšārēs

ļaudis pulcināja tikko uz-
celtajā estrādē, arī tur ska-
nēja A. Sprūdža vārds.
Ciemnieki un viņu viesi
atcerējās arī citu slavenu
latgaliskā vārda meistarū,
novadnieku Aleksandru
Garanču, kura piemiņa tā-
pat jālemužina. Visos

pasākumos lielu darbu bija
ielikušas ilggadēja skolas
direktore Eleonora Sondo-
re, kura tagad pensijā,
skolotāja Antonina Piļpuka,
kura te nostrādājusi dau-
dzus gadus, svētku pro-
grammas vadītāja Rita Pi-
ziča un citi.

MARTA BĀRBALE

ANDRIS VĒJĀNS

„Prologs“ fragmenti

Gon miris Miglīniks, kas pūrmis ceinējos
Par tīšu, taisnelbu ar aizrauteigu sporu.
Pi senčim aizsaukts Jūrdžs, kas olkos atraisējis,
Uz augšu pacēllis ir tautas dzejas goru.

Lai ļaudis izbeigtu jo dreizok nakti garu,
Tod dedze «Ausekli» pi reitu debesim
Pats korstais ceineitojs par latviteibas varu
Francs Trasuns — lelokais starp tautas leļajim.

Tod kūpā sagoja it vysu tautas dāli,
Tur «Gaismas» izdevējs, šis gora namīrnīks,
Tur Rancāns Nikodems, kū ideāli cāli
Sauc kolpot jaunotnei un tautai zidotīs.

Tur dzejnieks Pabērzs Juris, tur broli Skrinkdas čakli,
Tur Rubuļs Vladislavs, kas slovas ceļus soc
Un soval dzimtaini un sovas tautas laimeļ
Tod sevi zidot prūt un dūt vysdedzeigok.
Izrakstīja Andris Vējans

Alberta Sprūdža atgriešanās ceļš

Cik smags ir rakstnieka atgriešanās ceļš —
Caur neizpratni, caur noliegšanū.
Viņam, kurš pie Latgales torniem cēlls
Vistīrāko, visdzīrāko domu zvaņū,
Caur to — gan tu, gan es — savai Tēvzemei skanu.

Cik grūts ir rakstnieka pārnākšanas ceļš.
Kad no jauna tēva smēdē uguns jākurina,
Kad no jauna kumeliem pakavi jāpīteliek,
Lai dzirksteles šķīl.

Lai ļaudis zina,
Kas gaismas nesēju aizmirstībā dzina.

Cik balts ir rakstnieka pārnākšanas ceļš.
Pār Dekšāres laukiem aizjono baltu vējiļ
Un balti putni pār dzimtajām lieknām skrien.
Jel apstājies, cilvēk!

Tik ilgi šim vietām garām tu skrēji,
Ka gaišo staru aklībā neredzēji.

Cik cerību pilns ir rakstnieka augšāmcelšanas laiks.
Škiēt, Aleluja uz visiem pakalniem zvana
Pār vēstures skrītuļos malto un zūdībai tēmo.
Pār Alberta Sprūdža cilvēka mūžu tik īso —
Sien sāpīgu asaru atmiņu birtala mana.

Cik skaists ir rakstnieka atdzimšanas ceļš.
Viņš atkal ir mājās. (Caur noliegšanū!)
Viņš, kurš pie Latgales debesim cēlls
Vistīrāko, vislatviskāko dvēseles zvano.
Caur to — gan tu, gan es — savai Latvijai skanu.

Svētki Dekšārēs

Pagājušā sestdiena bija
sīta un saulaina, paretam
uzvadināja maigs vējīrš.
Līepas un bērzi jau iesākū
ši dzeltēt, kaisa pirmās la-
pās. Ciemata centrā paucē-
jās svinīgi noskaņoti un
svētku drānās tērpušies ie-
dzīvotāji, un bijušie dekšā-
rieši un viņu daudzie cie-
miņi. Svētkus levdāja sar-
kanbaltsarkanā tautas karo-
ga pacelšana (Pēteris Lat-
kovskis), ko iesvētīja Va-
rakļānu priesteris Antons
Boidāns, tad dziesmotais
gājēns, karogiem plīvojot
un rudens ziediēm saulē
kvēlojot, devās uz pāris ki-
lometrus attālo Brangovas
bijašo Jaunsaimniecību, ko
sa tā lūdz nopirka rakstnie-
ka un dzejnieka literatū-

zinātnieka Alberta Sprūdža
tēvs, kur māju celt pali-
žēja arī viņš pats. Te ceļa
malā uzstādīti no dzelzs
izkalti vārtiņi, pie kuriem
piestiprināts metālā veidots
rakstnieka baretjefs. Noti-
ka tā atklāšana, pie veido-
juma un vārtu rotājumos,
zemē sagūla ziedi.

Par Albertu Sprūdžu
stāstīja, viņa vārsmas lasī-
ja dzejnieki Andris Vējans
un Marta Bārbale, viņa mā-
sa Stefānija Madzule, LTF
Domes loceklis Pēteris
Justs, Preiļū rajona kolho-
za «Sīlukalns» kluba vadī-
tāja Anita Briška un citi.
Todi Dekšārēs atzīmēja
skolas pastāvēšanas 80. ga-
dadienu, svinīgā sanaksme

MĀRITĒ PASTARE

Irāugu stūrī toloka,
Tine vintuja stov,
Tukša un arī bez voka
Moz jaušama blov

Labeība beja vai kleitās,
Kū motē glēboja reiz?
Klūgas un solmī veiti
Tū man vairs nepasaceis...

Bet viņu gon zynu drūši,
Nu aizvactāva laikim nok,
Ja vordū es tai dūšu,
Daudz kū pastosteit soks.

Uz pilsātsys spūdrojom
mojom
Pajimt as navaru iū,
Kliušū tod nagonti rojams
Par grabažu nuvolkotū...

Bet palikt — laiva nava,
Dorbi dreizok prūm sauc,
Nu sātvcs, kas beja tēvam,
Kū godi pamozom ļauc.

Un tine, kurā mvyzi
Krojušis beja aizvin,
Likās, ka nūsapyuš gryuši
Un kokta tymsuma līn.

Dzejoļi

Vēji kā klaidoni naksnigas ielas
Skaita soļus un plīvina domas.
Ar iedvesmu pilda ik mētela sturi.
Vientujā papēdī sekundes sit.
Spēlējot nokturni tumsošā rūtī
Izstiepjās taisna savilkta nots.
Un kād tāds caurspīdīgs vējēllis aizmieg,
Gribas uz pieres plaukstu tam likt.
Vēji kā blandonas izstaigā laukus —
Nekur no viņiem glābiņa nav.
Apskauj tie kokus, nopēdo jūmtus,
Spuldzītes stariem nodrebēt liek.
Aizveras peļķe un, pasmaidot salti,
Rudens sauli atstarot sāk.
Ievelk nāsīs vējš garus un atsāk
Pasaules mūžīgo lapkriti kaisīt.
Dod roku — mēs saausim kopā
Un klūsīm par vienu dzeltenu lapu.
Lai labāk mūs nolaupa vēji,
Nekā viens otru nolauptām sev.

Kas gan iedomāja,
Kā tā vasara steigsies,
Un tik mulķīgi

Jūtu, viņš skatās bez
acīm
Tāds divains spīdiens
no augšas...

Balts mākonis skatās
no augšas.
Es nezīnu, ko viņš domā,
Kuram ceļrādīm tic.

Izkapts nopļāva stundas.
Ābele ievilka elpu.
Bet laime pamāja sveikas.

Drīz būs zvaigžņu un
ābolu lietus.
Es skaitīšu lēktus un
rietus.
Un kodīšu riekstus cietus.

Vasaras beigas mums
tikšanas gādā.

Piedod, mirkli!
Tu mani darīji laimīgu —
Tevī es sadīgu.
Cik paspēju.

Pasaules niēcību
Panēmu pirkstos,
Cela šķembās un zvīrgzdos
Novērtēju vēju.

Caura mana tarbiņa,
Caura mana galviņa,
Dzīva zemādas dzīņa,
Kā pātadzīņa.

Piedod, aizejošais, —
Drīz naks nākošais.
Mirkli, tu biji kā atmiņa
īss.

Dzīve mūs abus drīz
aizmirstīs

